

Un Decret llei continuista contra les renovables: Posicionament d'EUROSOLAR

written by Eurosolar Catalunya | 1 de desembre de 2021

El passat 26 d'octubre de 2021, el Govern de la Generalitat va aprovar el Decret llei 24/2021, de 26 d'octubre, d'acceleració del desplegament de les energies renovables distribuïdes i participades.

Abans que tot volem destacar que Eurosolar Catalunya, des de l'endemà de constituir-se el nou govern de la Generalitat, va sol·licitar (1/7/2021), per correu-e, una reunió amb la M.H. consellera d'Acció Climàtica per tractar el tema del desenvolupament de les energies renovables a Catalunya, qüestió clau per afrontar l'emergència climàtica, declarada pel govern de la Generalitat el passat 14 de maig de 2019 (ja fa més de 2 anys!). A hores d'ara, la reunió encara no s'ha materialitzat. Per això se'ns ha impedit fer l'aportació de la nostra àmplia experiència europea en el redactat del Decret llei.

El que primer de tot sorprèn és que el Departament d'Acció Climàtica hagi optat per la via del Decret llei (normalment reservada a procediments d'urgència) per fer una modificació d'un Decret llei (el 16/2019) que ja havia donat mostres de la seva eficàcia, tot i que, alguns sectors havien sol·licitat millores en el contingut. En la mateixa exposició de motius del Decret llei, especialment en l'apartat II, s'empra un llenguatge agressiu contra el nombre de projectes de renovables presentats a la Ponència de renovables, com si els projectes presentats fossin els causants de les desigualtats territorials existents a Catalunya i com si aquests projectes fossin incompatibles amb els sistemes naturals, quan justament tots els projectes renovables contribueixen a generar riquesa

local i poden ser compatibles amb espais naturals.

El nou Decret llei segueix la tònica dels anteriors, regulant sobre el mateix patró tant l'aprofitament de la radiació solar mitjançant plaques fotovoltaïques com l'aprofitament de la força del vent mitjançant aerogeneradors, quan les dues formes de captació d'energia tenen característiques ben diferenciades: mentre la captació solar es fa en el pla horitzontal, la captació del vent es fa en el pla vertical, amb la qual cosa els requeriments espacials són del tot diferents. A l'entendre d'EUROSOLAR, regular els aprofitaments del Sol i del vent amb el mateix patró és una greu errada que les persones encarregades de regular aquestes fonts d'energia no haurien d'haver fet mai en el passat, ni d'haver continuat fent en l'actualitat.

Que es mantingui en el Decret llei la pràctica prohibició de fer aprofitaments eòlics en espais naturals, dotats d'un cert nivell de protecció, és reproduir al segle XXI la tronada visió proteccionista de la reialesa del segle XIX, que creava parcs naturals impedit qualsevol activitat humana en l'espai que es pretenia "protegir" (visió avui qüestionada arreu, des de l'Informe de *UN Rapporteur of Human Rights and the Environment* (agost 2021), fins al recent Congrés *Our land, our Nature: A People's Manifesto for the Future of Conservation* (setembre 2021), on s'advoca ben clarament per descolonitzar la visió conservacionista del passat, avui encara vigent a molts indrets).

A banda, el Decret llei 24/2021, de 26 d'octubre, crea noves barreres al desplegament de l'eòlica, cosa que fa que vagi contra les directives europees que sempre afirmen que s'han d'eliminar les barreres ("to remove regulatory and non-regulatory barriers to the development of Energy from renewable sources").

I, a la vegada, el Decret llei 24/2021, de 26 d'octubre, no segueix les recomanacions del *Guidance Document Wind Energy*

Developments and Nature 2000, de la Direcció General de Medi Ambient de la Unió Europea, que diu ben clarament:

- *New wind Energy plans or projects in or near Natura 2000 sites are possible as long as they do not adversely affect the integrity of the site.*
- *The type and severity of the effects depends very much on the species and habitats present in the area as well as on the size, location and design of the wind farm development. Consequently, it is important to examine each project on a case-by-case basis.*

En el Decret llei, la consellera van introduir amb 'nocturnitat' o a darrera hora dues qüestions que afecten enormement a l'eòlica: 1) es limita arbitràriament els aprofitaments eòlics a distàncies inferiors a 1 km dels límits dels nuclis habitats, sense cap mena de justificació, és un altre despropòsit que no té cap sentit en un país com Catalunya, amb una orografia ben diversa; i 2) es va canviar el text que deia "minimitzar l'afectació de connectors ecològics" per un de nou que diu "evitar l'afectació de connectors ecològics", que demostra la voluntat de posar més barreres als projectes de renovables, especialment els eòlics, quan enlloc del món no hi ha un sol exemple que un parc eòlic hagi posat en perill un connector ecològic.

Al segle XXI, la visió de l'ecologia social ens ensenya que en els espais naturals, protegits o no, es poden fer activitats sempre que aquestes no destarotin les funcions ecològiques del sistema natural on es facin. I avui, la societat disposa de suficients eines per avaluar-ho.

El Decret llei, sota un llenguatge que fa l'aparença de promoure la participació ciutadana en els projectes comercials d'aprofitament solar i eòlic, a la pràctica no ho garanteix. Fixar per llei 'com a mínim en un 20%... de propietat... a la comarca', és una condició sense efectes reals (de cara a la 'galeria'?). Materialitzar la participació ciutadana en els

projectes comercials requereix força més que posar una curta frase, per quedar bé, en un Decret llei.

El que ja no sorprèn tant és que, com ja és habitual a l'Estat espanyol, es vulneri de forma sistemàtica el Conveni d'Aarhus que garanteix el dret de la ciutadania a la informació ambiental i el dret a la participació en la presa de decisions que afecten l'entorn. No hem vist, al llarg de la gestació del text del Decret Llei, que el Departament que s'ha responsabilitzat de redactar-lo, hagi fet ni cap procés d'informació pública, ni hagi permès la participació de la ciutadania en la presa de decisions abans que el Govern procedís a la seva adopció.

I el que ens va deixar astorats del tot, va ser el fet que, deu dies després que el Govern hagués aprovat, a correcció, un text de Decret llei, aparegués en el DOGC una correcció d'errades al Decret llei 24/2021, de 26 d'octubre, d'acceleració del desplegament de les energies renovables, que conté fins a vuit errades, fet que demostra una manca de rigor que fa feredat tractant-se d'un afer cabdal com és el de la generació d'energia amb fonts renovables, aspecte en el qual Catalunya va ben endarrerida, fruit de les males polítiques que s'arrossegueu des de fa dos decennis.

Finalment, des d'EUROSOLAR Catalunya, considerem que les persones políticament responsables del Departament d'Acció Climàtica, han mantingut actituds que podrien ser considerades com un acte de prevaricació, perquè no han posat a informació pública, tal com determina el Decret 16/2019, projectes que havien superat el tràmit de la Ponència de Renovables, ni tampoc els que podien iniciar els tràmits d'autorització per no haver rebut resposta de la Ponència de Renovables, per forçar-los a haver de fer la tramitació per la via del nou Decret llei 24/2021. Una manera de procedir (canviar les regles del joc, en meitat de la partida) que s'ha practicat abastament a l'Estat espanyol (tant per part dels governs socialistes com populars) i que va portar a la pràctica

paralització del mercat de renovables durant un decenni.

Des d'EUROSOLAR demanem als grups parlamentaris que o bé no convalidin el text del Decret llei en el seu redactat actual o, que si el convaliden, s'acordi tramitar-lo com un projecte de llei.

Catalunya, 30 novembre 2021

EUROSOLAR Catalunya